

پایین آمدن آستانه تحمل مردم

مدیرکل پزشکی قانونی تهران: تعداد مراجعان نزاع خیابانی به پزشکی قانونی نسبت به مدت مشابه سال قبل ۱/۹ درصد افزایش یافته است.



مدیرکل پزشکی قانونی تهران: تعداد مراجعان نزاع خیابانی به پزشکی قانونی نسبت به مدت مشابه سال قبل ۱/۹ درصد افزایش یافته است.

به گزارش سلامت نیوز به نقل از روزنامه شهروند، نگاهی به آمارهای اخیر پزشکی قانونی که بیندازیم متوجه افزایش خشونت و درگیری‌های خیابانی می‌شویم. خشونت‌هایی که گاهی به یک جنایت تبدیل می‌شود. ۹۱ هزار و ۲۸۸ مجروح به علت آسیب‌دیدگی بر اثر نزاع و درگیری، آن هم تا پایان دی‌ماه سال جاری آمار کمی نیست که صبح دیروز از سوی مدیرکل پزشکی قانونی استان تهران اعلام شده است. اگر دقیق‌تر شویم، افرادی را در این پرونده‌ها می‌بینیم که بدون فکر و در یک لحظه، تنها به خاطر عدم توانایی کنترل خشمشان پشت میله‌های زندان حسرت می‌خورند و با خودشان می‌گویند که ای کاش زمان به عقب بازمی‌گشت تا در آن لحظه تصمیم درست را بگیرند. افرادی که تنها به خاطر دلیل‌های ساده‌ای مثل، اختلاف در پارک خودرو، متلک‌پرانی، سوء تفاهم، شوخی‌های بیجا، ترافیک و... دست به درگیری‌های خونینی زده‌اند. گاهی اوقات هم این درگیری‌ها به جنایت منتهی می‌شود و زندگی فرد را تنها به خاطر یک اتفاق ساده با پایانی هولناک همراه می‌کند.

آمارهای پزشکی قانونی نشان از افزایش درگیری‌ها در خیابان‌هاست. نازپرور مدیرکل پزشکی قانونی استان تهران با ارایه یک آمار درخصوص نزاع‌های خیابانی می‌گوید: «۹۱ هزار و ۲۸۸ مجروح به علت آسیب‌دیدگی بر اثر نزاع و درگیری، در مقایسه با مدت مشابه سال قبل که تعداد مراجعان نزاع ۸۹ هزار و ۵۶۱ نفر بود، ۱۹ درصد افزایش یافته است. وی ۶۰ هزار و ۱۹۱ نفر از کل مراجعان بر اثر نزاع را مرد و ۳۱ هزار و ۹۷ نفر را زن عنوان می‌کند؛ این درحالی است که در مدت مشابه سال قبل، ۵۹ هزار و ۱۷۵ نفر از مراجعان نزاع به پزشکی قانونی استان مرد و ۳۰ هزار و ۳۸۶ نفر زن بوده‌اند.» مدیرکل پزشکی قانونی استان تهران با بیان این‌که آمار نزاع در دی با رشد ۱۲۰۷ درصدی نسبت به مدت مشابه سال گذشته مواجه بود، می‌گوید: «۷ هزار و ۹۲۶ نفر در دی ماه به علت صدمه بر اثر نزاع به مراکز پزشکی قانونی استان تهران مراجعه کرده‌اند.»

هیچ راهکار قاطع و محکمی برای کاهش خشونت وجود ندارد

با افزایش آمار این خشونت‌ها باید دید که ریشه این درگیری‌ها در چیست و چرا افراد جامعه به همین راحتی و تنها به خاطر یک موضوع ساده و بی‌اهمیت دست به خشونتی می‌زنند که حتی ممکن است به جنایت هم ختم شود. دکتر سعید خراط‌ها آسیب‌شناس در این خصوص می‌گوید: «امروز خشونت در جامعه ما چه خشونت رسمی و چه خشونت غیررسمی و چه خشونت خانوادگی همچنان درحال افزایش است و هیچ راهکار قاطع و محکمی برای کاهش این خشونت‌ها و حتی جلوگیری از افزایش آن وجود ندارد. معمولاً خشونت و درگیری‌های خیابانی که به صورت اتفاقی رخ می‌دهد، دلایل و انگیزه‌های مختلف و متفاوتی دارد. درگیری به خاطر جای پارک، درگیری به خاطر مسائل ناموسی، درگیری به خاطر تصادف از مهمترین عوامل نزاع‌های خیابانی هستند. در این میان باید دید که چرا خشونت در جامعه آنقدر زیاد شده که یک فرد تنها به خاطر جای پارک به سراغ درگیری و کتک‌کاری می‌رود.»

به اعتقاد خراط‌ها مهمترین دلیل افزایش نزاع در جامعه کاهش آستانه تحمل افراد جامعه است. وی می‌گوید: «برای این‌که بتوانیم دلایل افزایش نزاع را در جامعه بررسی کنیم باید عواملی که باعث کاهش آستانه تحمل افراد جامعه می‌شود را شناسایی کرده و در جهت رفع آنها گام برداریم. به نظر من تنها راهکاری که شاید بتواند این همه خشونت را در جامعه کاهش دهد، نتیجه مذاکرات هسته‌ای و به دنبال آن، رونق اقتصادی، حل مشکل بیکاری و فقر در جامعه باشد چراکه مهمترین دلیلی که خیلی از افراد جامعه نمی‌توانند در بیشتر موارد خشم خود را کنترل کنند، فقر، بیکاری و بی‌پولی است. اگر ریشه این مشکلات در جامعه حل شود شاید بتوان این آمار را کاهش داد و کمتر شاهد درگیری و نزاع‌های اتفاقی در خیابان‌ها بود. افراد جامعه اگر افکارشان راحت باشد و از لحاظ روانی بتوانند خود را کنترل کنند، مسلماً به دنبال درگیری و دعوا نیستند و راحت‌تر می‌توانند در شرایط‌های حساس خشم خود را کنترل کنند.»

وی می‌افزاید: «شاید یکی دیگر از عوامل مهم در افزایش خشونت و درگیری‌های خیابانی به ترافیک مربوط شود. تردد در خیابان‌ها و ترافیک‌های سنگین باعث صرف انرژی از رانندگان شده و تحمل آنها را کاهش می‌دهد. ترافیک خیابان‌ها باعث شده افراد از برنامه‌ریزی‌های روزانه خود عقب افتاده و این موضوع باعث به هم ریختن تعادل روحی و روانی افراد می‌شود. همین می‌شود که با کوچکترین تلنگر خشم خود را بروز می‌دهند و فاجعه به بار می‌آورند. بخش عمده نزاع‌ها به‌خصوص نزاع‌های خیابانی مربوط به قشر جوان و نوجوان جامعه است. این گروه سنی به دلیل هیجانات رفتاری از خود واکنش نشان داده و در برابر هر اتفاقی که آن را زور تلقی کنند واکنش منفی نشان می‌دهند.» این کارشناس در ادامه می‌گوید: «اعتیاد و نداشتن سلامت روانی نیز قطعاً تأثیرات مهمی روی بروز این‌گونه خشونت‌ها دارد. افرادی هستند که از لحاظ روانی سلامت کافی را ندارند ولی نه خودشان این موضوع را می‌دانند و نه مسئولان به این موضوع رسیدگی می‌کنند. این افراد با نداشتن سلامت روانی در جامعه زندگی می‌کنند و در خیابان‌ها نیز ممکن است با بروز خشونت درگیری و نزاع ایجاد کنند. ولی هیچ‌کس نمی‌داند که آنها از لحاظ روانی دچار بیماری هستند. عوامل بازدارنده نیز مانند وضع قوانین برای برخورد با نزاع و حمل سلاح سرد می‌تواند نقش موثری در کاهش درگیری‌ها به‌خصوص قتل‌های خیابانی داشته باشد اما مهمترین بحث در این زمینه اشاره به ریشه‌یابی عوامل موثر در نزاع است که با رفع این مشکلات می‌توانیم آمار نزاع را کاهش دهیم. در این زمینه باید از تحقیقات صورت گرفته از سوی روانشناسان، جامعه‌شناسان و جرم‌شناسان استفاده کرد و با کارهای مقطعی و ضربتی نمی‌توان خشونت و درگیری را در جامعه کاهش داد.»

خشم پدیده‌ای طبیعی است

بررسی ریشه روانشناختی این‌گونه خشونت‌ها در جامعه و حل آن نیز می‌تواند به کاهش این‌گونه درگیری‌ها کمک کند. دکتر لایلا ارشد روانشناس درخصوص کنترل خشونت‌های آنی و خیابانی می‌گوید: «یکی از مهمترین نیازهای جامعه امروز ما که خیلی کم به آن توجه می‌شود، آموزش‌هایی درخصوص کنترل خشم است. ما در جامعه‌ای زندگی می‌کنیم که ما را با مشکلات زیادی مثل، مشکل اقتصادی، مشکلات خانوادگی و غیره روبه‌رو می‌کند. برای همین همه ما نیازمند این هستیم که تکنیکی بلد باشیم تا در مواقع حساس از آن استفاده کنیم و بتوانیم خشم خود را کنترل کنیم. به نظر من این تکنیک باید از همان دوران کودکی به تمام افراد جامعه آموزش داده شود و یکی ملزومات زندگی افراد شود.»

وی می‌گوید: «خشم پدیده‌ای طبیعی است، مانند سایر احساسات نشانه سلامت، تندرستی و عواطف انسانی؛ اما هنگامی که از کنترل خارج شود، می‌تواند به یک حس مخرب و ویرانگر تبدیل شود و پیامدهای ناگوار در محیط کار، روابط شخصی و در تمامی عرصه‌های زندگی به وجود آورد. اگر با فردی که در یک نزاع خیابانی دست به قتل زده است، صحبت کنید متوجه می‌شوید که این فرد حتی خودش هم دلیل این کارش را نمی‌داند و می‌گوید همه چیز در یک لحظه اتفاق افتاد. این فرد نتوانسته خشم خود را در یک لحظه کنترل کند. برای همین به نظر من افراد باید از دوران کودکی بیاموزند که به چه نحوی خشم خود را کنترل کنند و آن را به‌عنوان عاملی برای احترام به حقوق خود و دیگران سرلوحه امور زندگی روزانه قرار دهند.» ارشد معتقد است: «بروز خشم در افراد متفاوت است؛ افرادی هستند که بسیار آرام و صبورند اما به دلیل نبود آگاهی و آموزش کافی ممکن است در برخی موارد مغلوب خشم خود شوند و دست به انجام اعمالی بزنند که گاهی برای آنها پشیمانی‌های غیرقابل جبران به همراه می‌آورد. معمولاً در هنگام بروز خشم و عصبانیت که معمولاً با فحاشی، پرخاشگری و زد و خورد همراه است، ابتدا این فرد مهاجم است که از نظر آسیب‌های جسمی و روحی ضرر می‌بیند و در ادامه فرد یا افراد مورد تهاجم به‌ویژه اگر آنها نیز نتوانند خشم خود را کنترل کنند، آسیب‌های جدی می‌بینند. افرادی هم هستند که بر اثر مصرف موادمخدر از نوع شیشه دچار توهم می‌شوند و دست به جنایت‌ها و خشونت‌های خیابانی می‌زنند. به‌عنوان مثال ما در تاریخمان شاهد، مادرکشی یا پدرکشی نبودیم ولی امروز این‌گونه جنایت‌ها را بیش از پیش شاهد هستیم. برای همین به نظر من اعتیاد به مخدر چون شیشه نیز می‌تواند روی این‌گونه خشونت‌ها تأثیر زیادی بگذارد. برخی به دلیل اختلالات شخصیتی و روانپزشکی از ابتدای کودکی پرخاشگر بوده‌اند ولی برخی دیگر تنها در شرایط خاصی دچار پرخاش و عصبانیت می‌شوند و به اصطلاح کنترل خود را از دست می‌دهند.»

ارشد مشکلات فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی و معیشتی و همچنین اختلالات روانپزشکی را از ریشه‌های عصبانیت و پرخاشگری‌ها معرفی می‌کند.

به گفته وی، حتی افرادی که آموزش‌های لازم را در این زمینه در دوران کودکی نگرفته‌اند و در شرایط خاصی دچار عصبانیت‌های مقطعی می‌شوند، با مطالعه و آرایه آموزش‌های علمی عمومی می‌توانند خشم را از خود دور کنند و موفق به کنترل خشم خود شوند. با کمی بررسی بیشتر متوجه می‌شویم که همه این درگیری‌ها ریشه در اجتماع دارند و باید در ابتدا مشکلات اجتماعی را رفع کرد و پس از آن به سراغ مشکلات روانی خود فرد رفت